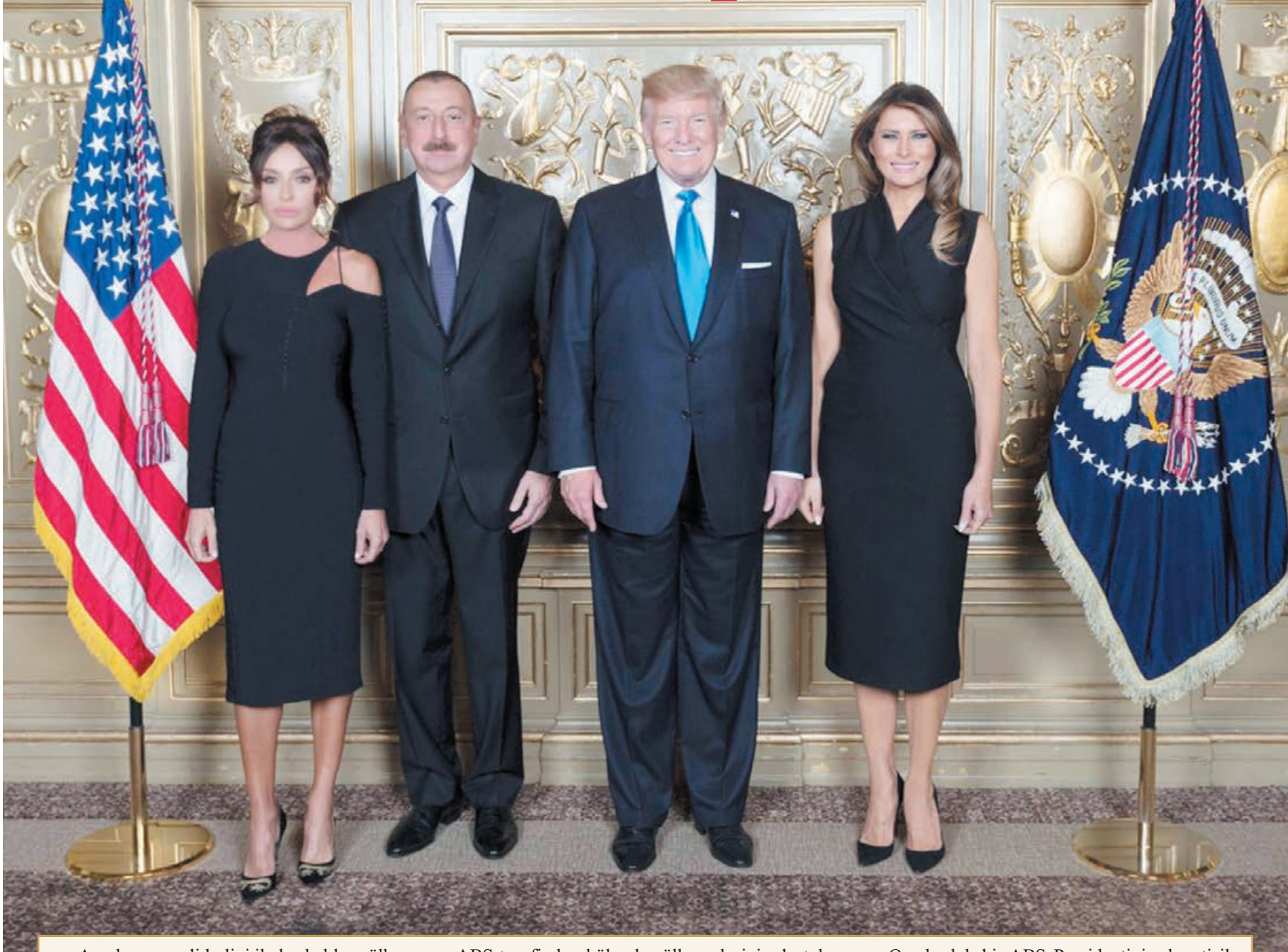

Yeni strateji tərəfdaşlıq modeli

Azərbaycanın liderliyi ilə başlanılan sülh prosesi bölgədə normallaşma istiqamətində mühüm irəliləyişlərin əldə olunmasına gətirib çıxarıb. Bu ilin iyulunda Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Əbu-Dabi şəhərində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanla görüşü isə həm ölkə daxilində, həm də beynəlxalq birlik tərəfindən sülh prosesində vacib addım kimi qiymətləndirildi. Həmin görüşdə iki ölkə arasında sülh və normallaşma istiqamətində reallaşdırılacaq məsələlərlə bağlı müzakirələr aparılıb, razılaşmalar əldə edilib.

Prinsipcə hazırda sülh müqaviləsinin imzalanması üçün elə də həlli mümkünsüz maneələr qalmayıb, sadəcə, İrəvan Bakının beynəlxalq hüquqa dayanan tələblərini yerinə yetirməlidir. Bəlli olduğu kimi, Ermənistan konstitusiyasının preambula hissəsində müstəqillik bəyannaməsinə istinadən ərazi iddiaları yer alıb.

Əbu-Dabidə Ermənistan ilə Azərbaycan liderlərinin ikitərəfli görüşündən dərhal sonra

ABŞ tərəfindən bölgədə sülh söylərinin dəstəkləndiyi ilə bağlı açıqlama verildi. Birləşmiş Ştatların Prezidenti Ermənistanla Azərbaycan arasında münaqişənin tezliklə uğurla və birdəfəlik həll olunacağını bildirdi.

Ağ Ev rəhbərinin Azərbaycanın regionla bağlı sülh söylərini dəstəkləməsi ümumilikdə Cənubi Qafqazda normallaşmaya nail olunmasına böyük ümidlər yaradır. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin Birləşmiş Ştatların Prezidenti Donald Trampın rəsmi dövləti ilə ABŞ-yə tarixi səfəri də yalnız ölkələrimiz arasındakı münasibətlərin dərinləşməsi baxımından deyil, həm də regional sabitlik baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Prezidentlər arasında yüksək səviyyəli danışıqlarda siyasi, iqtisadi və təhlükəsizlik sahələrində əməkdaşlığın genişləndirilməsi, enerji və nəqliyyat layihələri üzrə strateji tərəfdaşlığın möhkəmləndirilməsi, eyni zamanda Cənubi Qafqazda sülh prosesinin irəlilədilməsi kimi məsələlərin müzakirə olunacağı gözlənilir.

Qeyd edək ki, ABŞ Prezidentinin dövləti ilə reallaşan bu səfər zamanı Prezident İlham Əliyevin Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanla görüşü nəzərdə tutulur.

Siyasi ekspertlər Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin Vaşinqtonda baş tutacaq görüşünü sülh prosesinin nizamlanması istiqamətində atılmış mühüm addım kimi dəyərləndirirlər.

Göründüyü kimi, Prezident Donald Trampın rəsmi dövləti ilə dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin Vaşinqtona səfəri strateji əhəmiyyətə malikdir. Bu səfər Azərbaycan-ABŞ arasında siyasi, iqtisadi və təhlükəsizlik əlaqələrinin daha da dərinləşdirilməsində, münasibətlərin keyfiyyətə yeni mərhələyə keçməsində vacib rol oynayacaq. Digər tərəfdən də tarixi səfər Azərbaycanla Ermənistan arasında davam edən sülh gündəliyinin müzakirəsi baxımından mühümdür. Çünki ABŞ-də tərəflər arasında hər hansı razılıq əldə olunarsa, bununla regional sabitlik və əməkdaşlıq üçün yeni qapılar açılmış olar.

Yeni strateji tərəfdaşlıq modeli

33 ildən artıq tərəfdaşlıq tarixi olan Azərbaycan-ABŞ münasibətlərinin inkişafı hazırda ən yüksək mərhələdədir. Ölkələrimiz arasındakı ikitərəfli əlaqələr məhz Prezident Donald Trampın Ağ Evə hər iki rəhbərliyi dönməndə müsbət istiqamətdə dinamik inkişaf etməyə başlayıb. İki ölkə liderləri İlham Əliyev və Donald Tramp arasındakı səmimi münasibətlərdən bəhrələnərək inkişaf edən bu əlaqələr gündən-günə daha da möhkəmlənir.

Liderlər səviyyəsində baş tutan səmimi dialoqların, aparılan telefon danışqlarının, məktublaşmaların regional sabitlik, enerji təhlükəsizliyi, iqtisadi əməkdaşlıq və terrorizmə qarşı mübarizə sahələrində ortaq maraqların təmini baxımından böyük rolu dənilməzdir.

25 noyabr 2024-cü ildə Donald Trampı Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti vəzifəsinə yenidən seçilməsi münasibətilə zəng vurub təbrik edən zaman birinci prezidentlik dövründə Azərbaycan ilə Birləşmiş Ştatlar arasında dostluq və əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə Donald Trampın xüsusi diqqət ayırdığını deyən Prezident İlham Əliyev ikitərəfli əlaqələrimizin irəli aparılması üçün birgə söylər göstəriləcəyinə ümidvar olduğunu bildirmişdi.

Prezident İlham Əliyevin bu fikirləri Azərbaycanın ABŞ ilə hərtərəfli əlaqələrin genişləndirilməsini strateji-siyasi xətti hesab etdiyini göstərir. Dövlətimizin başçısı bu mesajı ilə həm də ABŞ-nin yeni administrasiyası ilə qarşılıqlı maraqlara əsaslanan və faydalı tərəfdaşlığın davam etdirilməsinə yönələn münasibətlərin inkişaf etdiriləcəyinə olan inamını ifadə edirdi.

"Tərəfdaşlığımız bundan sonra da davam edəcək"

Azərbaycanı regional güc kimi qəbul edən ABŞ də ölkəmizlə münasibətlərin inkişafında maraqlıdır. Bunu Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti Donald Trampın bu il 28 May Müstəqillik Günü ilə bağlı Prezident İlham Əliyevə ünvanladığı təbrik məktubundan da aydın görmək mümkündür. Məktubda deyilir ki, biz Azərbaycan Respublikası ilə əlaqələrimizi və terrorizmə qarşı mübarizədə, enerji təhlükəsizliyinin inkişafında, qonşunuzla sülhə nail olmaq istiqamətində ABŞ ilə tərəfdaşlığımızı yüksək qiymətləndiririk: "Biz ümidvarıq ki, ikitərəfli prioritetlərimiz, o cümlədən təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlığımız, iqtisadi münasibətlərimiz və enerji inkişafı üzrə tərəfdaşlığımız bundan sonra da davam edəcək".

O da qeyd olunur ki, ABŞ Azərbaycan və Ermənistan arasında möhkəm

sülhü dəstəkləməkdə davam edir: "Davamlı sülh Cənubi Qafqaz regionunun daha firavan olmasını təmin edəcək və ABŞ ilə əməkdaşlıq üçün daha geniş imkanlar yaradacaq. İndi sülhə nail olmağın və Cənubi Qafqaz xalqları üçün yeni firavanlıq dövrünə qədəm qoymağın vaxtıdır. Biz qarşıdakı illərdə və onilliklər ərzində daha dərin tərəfdaşlığa ümid edirik".

ABŞ Prezidentinin Azərbaycanla dərin tərəfdaşlığa böyük inam ifadə olunan bu məktubu qarşılıqlı anlaşma və etimada əsaslanan əlaqələrin gələcəkdə daha da inkişaf edəcəyindən xəbər verir. Ələlxüsus, bu, Donald Trampın ikinci prezidentliyi dövründə Vaşinqtonun Cənubi Qafqaz siyasətində Azərbaycanın rolunun daha da ön plana çıxdığını göstərir.

Yeri gəlmişkən bildirək ki, Bayden Administrasiyası dövründə uzaq Amerikanın yaxın Şərqlə, Cənubi Qafqazla bağlı yürütdüyü siyasət Azərbaycana xüsusi qərəzlə yadda qaldı. Həmin vaxt 907-ci düzəlişin yenidən canlandırılması və bundan Azərbaycana qarşı təzyiq mexanizmi kimi istifadə edilməyə çalışılması da buna bariz nümunədir. O da var ki, Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü qətiyyətli və uzaqgörən diplomatik siyasət sayəsində bu təzyiqlər real nəticələrə gətirib çıxarmadı. Ümumiyyətlə, Bayden Administrasiyasının Ağ Evə rəhbərliyi dövrü ABŞ-Azərbaycan münasibətləri üçün itirilmiş illər kimi tarixə düşdü. Azərbaycan-ABŞ münasibətləri Donald Tramp Administrasiyasının rəhbərliyi ilə hazırda dinamik inkişaf edir.

Respublikaçı Donald Trampın ABŞ-yə rəhbərlik etdiyi hər iki dövrdə dünyada gedən proseslərə Vaşinqtondan obyektiv yanaşma, beynəlxalq hüquqa hörmət, sülhə və sabitliyə böyük dəstək və töhfələr gördük.

Baydenin yürütdüyü qərəzli və riyakar siyasət sayəsində ABŞ-nin daxili və xarici siyasətinə ağır zərbələr vurulmuşdu. İndi həmin ağır nəticələrin aradan qaldırılması da Tramp Administrasiyasının üzərinə düşən tarixi vəzifə kimi ön plana çıxır.

İyulun 19-da III Şuşa Qlobal Media Forumunun iştirakçıları ilə görüşü za-

manı Donald Trampın müharibələrə başlamamış yeganə ABŞ Prezidenti olduğuna diqqət çəkən Prezident İlham Əliyev vurğuladı ki, o, beynəlxalq təhlükəsizlik üzrə daha qlobal məsələlərlə məşğul olmasına baxmayaraq, Cənubi Qafqazdakı şəraiti də diqqət mərkəzində saxlayır: "Əlbəttə, onun qələbəsi bir sıra səbəblərdən Azərbaycanda bizi çox sevindirir. Təbii olaraq, arzulayırıq ki, o, işini sona çatdırsın, "Vaşinqton bataqlığı"nı dibinə qədər qurutsun".

ABŞ Prezidenti Donald Tramp özünün "Truth" sosial şəbəkə səhifəsində Prezident İlham Əliyevin Xankəndidə keçirilən III Şuşa Qlobal Media Forumunun iştirakçıları ilə görüşündə onunla bağlı söylədiyi fikirlərdən ibarət çıxışını paylaşmışdı.

Bütün bunlar iki ölkənin liderlərinin bir-birlərinə səmimi dostluq münasibətini ortaya qoyan faktlar olmaqla yanaşı, ABŞ-Azərbaycan əlaqələrinin hazırda hansı yüksək səviyyədə olduğunu bir daha nümayiş etdirir.

ABŞ Azərbaycanın sülh söylərini dəstəkləyir

Azərbaycanın liderliyi ilə başlatılan sülh prosesi bölgədə normallaşma istiqamətində mühüm irəliləyişlərin əldə olunmasına gətirib çıxarıb. Bu ilin iyulunda Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Əbu-Dabi şəhərində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanla görüşü isə həm ölkə daxilində, həm də beynəlxalq birlik tərəfindən sülh prosesində vacib addım kimi qiymətləndirildi. Həmin görüşdə iki ölkə arasında sülh və normallaşma istiqamətində reallaşdırılacaq məsələlərlə bağlı müzakirələr aparılıb, razılaşmalar əldə edilib.

Prinsipcə hazırda sülh müqaviləsinin imzalanması üçün elə də həlli mümkünsüz maneələr qalmayıb, sadəcə, İrəvan Bakının beynəlxalq hüquqa dayanan tələblərini yerinə yetirməlidir. Bəlli olduğu kimi, Ermənistan konstitusiyasının preambula hissəsində müstəqillik bəyannaməsinə istinadən ərəzi iddiaları yer alıb.

Əbu-Dabidə Ermənistan ilə Azərbaycan liderlərinin ikitərəfli görüşündən dərhal sonra ABŞ tərəfindən bölgədə sülh söylərinin dəstəkləndiyi ilə bağlı açıqlama verildi. Birləşmiş Ştatların Prezidenti Ermanistanla Azərbaycan arasında münəqişənin tezliklə uğurla və birdəfəlik həll olunacağını bildirdi.

Ağ Ev rəhbərinin Azərbaycanın regionla bağlı sülh söylərini dəstəkləmə-

si ümumilikdə Cənubi Qafqazda normallaşmaya nail olunmasına böyük ümidlər yaradır. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin Birləşmiş Ştatların Prezidenti Donald Trampın rəsmi dəvəti ilə ABŞ-yə tarixi səfəri də yalnız ölkələrimiz arasındakı münasibətlərin dərinləşməsi baxımından deyil, həm də regional sabitlik baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Prezidentlər arasında yüksək səviyyəli danışqlarda siyasi, iqtisadi və təhlükəsizlik sahələrində əməkdaşlığın genişləndirilməsi, enerji və nəqliyyat layihələri üzrə strateji tərəfdaşlığın möhkəmləndirilməsi, eyni zamanda Cənubi Qafqazda sülh prosesinin irəliləndirilməsi kimi məsələlərin müzakirə olunacağı gözlənilir.

Qeyd edək ki, ABŞ Prezidentinin dəvəti ilə reallaşan bu səfər zamanı Prezident İlham Əliyevin Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanla görüşü nəzərdə tutulur.

Siyasi ekspertlər Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin Vaşinqtonda baş tutacaq görüşünü sülh prosesinin nizamlanması istiqamətində atılmış mühüm addım kimi dəyərləndirirlər.

Göründüyü kimi, Prezident Donald Trampın rəsmi dəvəti ilə dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin Vaşinqtona səfəri strateji əhəmiyyətə malikdir. Bu səfər Azərbaycan-ABŞ arasında siyasi, iqtisadi və təhlükəsizlik əlaqələrinin daha da dərinləşdirilməsində, münasibətlərin keyfiyyətə yeni mərhələyə keçməsinə vacib rol oynayacaq. Digər tərəfdən də tarixi səfər Azərbaycanla Ermənistan arasında davam edən sülh gündəliyinin müzakirəsi baxımından mühümdür. Çünki ABŞ-də tərəflər arasında hər hansı razılıq əldə olunarsa, bununla regional sabitlik və əməkdaşlıq üçün yeni qapılar açılmış olar.

Prezident İlham Əliyev hakimiyyətə olduğu iki onillikdən çox müddətdə Azərbaycanın haqq işini bütün mötəbər tribunalardan müdafiə edib, həyata keçirdiyi taktiki hərbi siyasəti ilə milli maraqlarımızı qətiyyətlə təmin edib. Qarabağ Zəfəri ilə regionda yeni reallıqlar yaradan ölkəmizin nüfuzi Cənubi Qafqaz sərhədlərini çoxdan aşaraq dünya arenasına çıxıb. Bu gün Azərbaycan global güc mərkəzi kimi qəbul edilir və dünya nəhəngi ABŞ-nin ölkəmizə yüksək etimadı da bundan xəbər verir. Rəsmi Bakının təşəbbüsü ilə başlatılan sülh prosesinin Vaşinqtonun dəstəyi ilə irəliləndirilməsi isə Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu bir daha təsdiqləyir.

*Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"*

azerbajian-news.az